

Előfizetési feltételek

belyben házhöz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Égész évre . . . . . 12 kor.
 Fél évre . . . . . 6 kor.
 Negyedévre . . . . . 3 kor.
 Egyes szám ára . . . . . 16 fillér.

Hirdetések díja:

Centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:

Földes Ede

könyvkereskedése

Bethlen-utca 2. sz. alatt,

hova úgy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Budapest, 1903. aug. 25.

Ő Felsőge a király bevezette azoknak a politikai személyiségeknek kihallgatását, kik a válság alkalmából meghívást nyertek. Vasárnap délelőtt ő Felsőge egy óra hosszat tartott kihallgatáson fogadta Lukács László pénzügyminisztert, kora délután pedig Bánffy Dezső bárót, Hieronymi Károlyt és Zichy János grófot.

Hetfőn délben is egy órákor kezdődött az audiencia, még pedig Széll Kálmán hosszabb kihallgatásával. Ezután Tisza István gróf, majd Falk Miksa jelentek meg a király előtt. Meg Daranyi Ignác miniszter kihallgatása van hátra, a mely szerda délelőtti maradt. További kihallgatások egyelőre nincsenek tervbe veve.

Csakis sejtelmeken ingatag következtetéseken alapuló — tehát teljesen ellenőrizhetetlen — híreket adnánk tovább, ha regisztrálnók a tudósításokat, a miket egyes lapok a kihallgatott személyiségek vagy éppen a király nyilatkozatairól közölnek. Tény az, hogy az illető politikuskok, a kik a király elé járultak, a legszigorubb diskrecziót őrzik meg mindarról, a mi a Felsőge fogadótermében történt; egy részük nyomban el is utazott a fővárosból, nyilván azért, hogy elkerüljék a kérdésködeket; a többiek pedig, a kik otthon maradtak és a politikai körökben megjelennek, nem tesznek a kihallgatások részleteiről semmi nyilatkozatot.

Ennélfogva nincs semmiféle bázis ahhoz, hogy — mint egyik-másik lap teszi — már is megkonstruáljuk a fogadások eredményét. Hiszen még csak arra vonatkozólag sincs hiteles információ, hogy mit mondtak a királynak; — annál kevésbé van tájékozásunk arról, hogy minő veleményt formált magának a hallottakból a Felsőge és minő elhatározásra jutott vagy juthat a válság megoldására nézve.

Meg sohasem volt annyira „korai” minden kombináció, mint éppen most. És nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy a közönség fogadja tartózkodással a különböző híreszteléseket és várja be türelmesen az érdemleges, hiteles információkat, melyek sokáig már egy sem keshetnek.

Több oldalról hangsúlyozzák és ez körülbelől meg is felel a valóságnak, hogy a király ez alkalommal kizárólag információ-szerzésre és a hangulat megismerésére törekszik. Csupán a világos helyzet körülményeiről, az irányadó politikuskok hangulatáról és a kibontakozás módját illető velededésükről óhajt tájékozást

nyerni. A legnagyobb figyelemmel és türelemmel hallgatja meg a fejtegetéseket, de arra nincs támpont, hogy mily irányban fog a döntés bekövetkezni.

Valószínűnek tartják hogy a mostani kihallgatások után ő Felsőge részvételével katonai tanácskozás lesz ezután a király ismét meghallgat két-három magyar államferiut. Az még nincs megállapítva, hogy a Felsőge meddig marad Budapesten, de azt hiszik, hogy szombaton fog elutazni. Ha addig nem sikerül a válságot megoldani, akkor a király az angol uralkodó fogadására Bécsbe megy és azután visszatér a magyar fővárosba.

Ennyi az, a mi a közelebbi napok eseményeiből valószínűnek látszik. De ezek a hírek sem kétségtelen hitelek, mint általában semmi, a mit a válság részleteiről a mostani napokban forgalomba hoznak.

Kirándulás Kassára és a Felvidékre.

A terv megvalósult, a kirándulás programjaleg utolsó pontjág bevált, sikerült.

F. hó 16 án reggel indultunk el álmos hangulatban de utazási kedvvel. 24 diák, 3 főiskolai tanuló, a többi 13, mert negyvenen valánk, kísérő tanárokból, tanárnékből s vendégekből tölt ki. Fogarasi Béla igazgató volt a fővezére a kis csapatnak. Taborkara dr. Farnos Dezsőből és Székely Ödönből állott. Az utóbbit Kassán váltotta fel Székely János helyettes tanár, kit iskolánk most választott meg rendes tornatanárnak.

Püspökladányban, az állomás vendéglőjében költ el az első ebéd, mely rosszasága s drágasága miatt a kirándulást illetőleg rossz auspiciumnak tünteti fel, de már 4 órákor, a midőn a debreczeni közuti vasút a vendégszerető öreg kollégium falai közé repített, minden aggodalmunk eloszlott. A kollégium könyvtára s gazdag gyűjteményei megtekintése után futólag megismereltük a város nevezetesebb épületeit, lesetáltunk a nagyerdei kioskba s vacsorán és szálláson a kollégium vendégei voltunk. Másnap reggel a nagytemplomot, a város szobrait megismerelve, azzal a büszke érzéssel távoztunk Nyiregyháznak és Szerecsnek érintésével vonaton Sárospatakra, hogy a míg a magyarnak s a kálmintáknak olyan sziklavára van mint Debreczen, addig fajunk s egyházunk jövője nem aggaszthat.

A sárospataki állomáson egész csapat tanár várt. Velök sétáltunk be 17-en délben a kollégium 16 holdas diszkertjén át a Rákócziak ősi iskolájába, melynek vendégszerető falai közt egy ebédet, egy vacsorát s egy reggelit költöttünk el s egy éjszakát aludtunk át.

Ebben az elhanyagolt kis községben a tudományok s szellemi kincseknek akkora tőrháza van, a melyről fogalma sincs annak, a ki maga nem látta. Könyvtára őrszi az első magyar s első lengyel nyomtatványt, aesthetikai gyűjteménye páratlan, éremtára első hazánkban. A Guttenberg-nyomda első terméke is itt huzódik meg szerényen A Windschrätz herczeg tulajdona most a Rákóczi-kastély, mely a régi vár egyik szöglet bastyájából alakult.

Néhány természet kegyelettel őrzik egykoru butorzatával s falfestéseivel. A Hegyalja s Alföld ölekezése ez a pont. A bástya tornyáról örömmel tekintettünk szét a festői vidéken. A tanárok és iskola vendégszeretetét megköszönve Satoraljaihelyre mentünk vonattal. Innen gyalog rándultunk ki Széphalomra Kazinczy mauzóleumához és sírhöz. E kegyeletet actus után Ujhelyre visszatérva tiszteltünk Fejes esperesnél.

A vasuti vendéglőben megebedelve Kassára utaztunk s érkezünk. Elszállásoltak a vizmesteri iskolában, kosztotunk a jogászok menszájában. A város rohamosan magyarosodik, nyílt, derült tagas utcáival, hatalmas épületeivel meglepő. A dóm bámulatos a gótikus stílusnak következetes pedans keresztülvitele miatt. A felsőmagyarországi muzeum tárgyainak s kivált régi-segeinek gazdagsága folytán, tágas helyiségei s szakértő elrendezésével impozáns. A kialitás előtt üdvözölő beszéddel fogadtak. A Rákóczi-kor mesés gazdagsága csak romjaiban van itt kiállítva, mégis szemkápráztató. Az egész kurucz kor művelődése jelenik meg előttünk.

Tárgyai beszélnek mythicus hősről, igaz hazaszeretetről, a szabadságnak hozott nagyszabású áldozatokról. Köteteket lehetne írni erről a kiállításról.

A rányi szökőkutat nem szemléltük meg. Szeszélyes, nem tör rendes időközökben elő. Egy kiránduló társaság éppen akkor volt ott, mikor nekünk is ott kellett volna lennünk s nem látta a kitérest.

20-án, az elszállásoló bizottság elnökének lekötözölő figyelmére halával gondolva ültünk a kassa—oderbergi vonatra, mely Poprádfelkán át Csorbára, innen fogaskerékű szárnya a Csorbai tóhoz emelt. D. e. 10 órákor a hatalmas tengersizem elének tarult. A tó körülte hatalmas

TÁRCSA.

A leányszív.

Ragyogó teremben, vidám zene mellett,
A tánczók közt, lejt egy halvány gyermek.
Hófehér arcánál ruhája fehérebb,
Nem látott még senki ily angyali szépet.
Madár lebbenése, virág elhullása,
Olyan halk, nesztelen, légies a táncza.

Nem fárad, nem lankad, bájos mosoly ajkán,
Magas, barna ifju áll előtte némán,
A lány nézi, nézi, szive nagyot dobban,
Halvány arca pirul, s a mint nézik jobban.
Ábránd, álom, való, egybe olvad minden,
Tavasz lett belőle, kikelet a szívbén.

Szól az ifju halkan főleje hajolva,
Átöleli hévvel, forrón átkarolja:
— A szép kikeletkor ha minden virág nyit,
Eljövök majd érted, várj meg engem addig.
Rózsa-koszoruból fonom majd az ágyad...
A lányka rebege: jöjj el édes, várlak.

S várt sokáig, némán, elboruló arcczal,
Minden hervadt levél, lehulló virággal,
Egy-egy ábrándképet temetett el mélyen,
Sötét élet honolt zokogó keblében,
Korán volt keblének virág fakadása,
Korán lesz lelkének virág elhullása.

Hófehér takaró fedte be a tájat,
A halvány, szép leány otthagya az ágyat,
Ravatala tele gyászos koszorúval,
Útjában kíséri egy bús, szomorú dal:
Hűtelt szeretett, ki őt nem szerette,
S a szíve megrepedt, a leányszív gyenge.

Csalódás.

Napsugár
Illat ár
Szívárvány az égen,
Öröm, zaj
Nyüzsgő raj
Madár hang a légben.
A réten
Oly régen
Nyílnak a virágok,
Csak itt benn
Szívemben
Sötét a mit látok.

Álmodtam
Csalódtam
Azt hittem hogy végre
Ifju, szép
Lelked még,
Meg is szeret s mégse.
Ki tudja
Ha újra
Virág lesz a réten,

Síromra
Borulva
Nem sírsz-e majd értem.

Erdőben.

Oh hogyha én azt sejtettem volna,
Ki az erdőben jár elbolyongva
S fölőtte titkos suttogás támad,
Szívébe lopja magát a bánat,
Nem mentem volna.

Oh, de nem tudtam, feledni mentem,
Enyhet nem leltem a rengetegben.
Suttogva keltek emésztő vádak,
Muntha temetném apám, anyámat,
Ép úgy gondoltam.

Hogy teljes legyen a lelkem kinja,
Előmbé állasz óh ifju ujra,
Hallottam hangod, beszélél végre,
Azt mondtad köztünk mindennek vége,
Őrökre vége.

Temessem újra apám, anyámat,
Szaggassák, tépjék lelkem a vádak,
Legyen enyém a mindenség bűja,
Oh még akkor is, eljönnek újra...
Ha téged látlak...

Sallak Róza.

villákkal, csónakállomásokkal megdöbbenően nagy-szerű. 12 órakor, a tó megkerülése után megebédelve, gyalog, esőben, szélviharban indultunk a tó testvére-nek, a vad, regényes poprádi tónak megszemlélése cél-jából sziklautakon, ősi fenyvesek közt utnak. Mire fáza, azva odaérkezünk, valóságos téli tájkép fogadott. Hó borította a Bethlen-bástyát, a Bercsényi-sziklát s a haragos kék poprádi tó egy félóra alatt Rákóczi-tó nevet cserélt. Indítványunkra, a Majláth-villában meg-szorult turisták hozzájárulásával tettük meg ezeket az elkereszteléseket. Hej! hogy eltűnt egyszerre minden csüggedés, fázás. A hazafias lelkesedés melegével men-tünk le gyalog a Klotild-utrá, hol tót szekerek vártak s repítették be a kirándulás hölgyeit s fardait Felső-Hági villatelepen at Tatra-Széplakra. Mi gyalog men-tünk utánok.

Széplakon megháltunk. Augusztus 31-én a kora reg-geli órák már utban találtak, a mint a festői társaság a tátrafüredi telepek közt remek utakon kapaszkodott fel a Tarpataki vízeséséhez.

Ha a föld isten kalapja s Hazánk bokréta rajta, ugy a vízesés sorozat a legszebb havas gyopár abban a bokrétaban. A halhatatlanság örök szikla tornyait bámuljuk-e inkább, vagy a kristály pataknak sziklákön megfört hullámain! Leírni, elmondani nem, csak látni lehet ezt! Alig tudtunk elválni tőlük. Delre Alsó-Tatra-füredre voltunk, hol fenyves ebed, rendkívüli figyelem fogadott.

Folytatjuk.

Tarka Szinpad Marosujvárt.

Csak nincs párja a vállalkozó szellemű embernek, mondhatják a marosujváriak, és teljes elismeréssel és bámulattal és mindezek tetejébe köszönettel tartoznak a műkedvelő-társulat rendezőjének, ki páratlanul ügyes találatkossággal és faradhatlan buzgalommal Tarka Szinpadot állított a közönség elé.

Volt ott kérem minden, a mi csak szórakoztató és mulattató lehet a világon; zene, enek, szavaltat, monológ, dialog, kis szindarab, couplet, operett-dalok stb.

Hogy részletesen méltassak valamennyi program-műszámt, arról szó sem lehet, mert arra ki kellene be-relni a „Közérdek“-et legalább egy hónapra, aztán kellene egy métermázsza papíros, két hordó tinta és a tágabb hazának minden keszletében álló pennája, már pedig akkor a hivataloknak nem lenne mivel dolgozniok es az anélkül is ex-lex állapot, meg ex-lexebbé lenne. Elégedjünk meg hát egyszerűen a műsor felsorolásá-val, mely odobb következik majd.

A műsor összeállítása a rendező finom ízlését dicséri, de az egyes számok precíz előadásában, jó segítségere volt két szép lánya, valamint Jávorszky, ki a jónak elrontója soha sem volt. Nem különben teljes elismerés illeti Rák János karmestert is, ki szinten szívesen fáradozott az egyes részletek betanításával, ugy a zene-karnál, mint egyes szereplőknel is.

A szereplők pedig bocsássanak meg, hogy nem mel-tatom egyenként, de fentebb elmondtam az okokat, miért nem lehet. Mindnyájan igen szépen, igen ked-vesen és igen-igen találaton játszottak és adtak elő a magukra vállalt feladatot, egy utólréhetetlenül mu-latságos estét szerezve a nagyérdemű és halásan tap-soló közönségnek.

Nem hagyhatom meg figyelmen kívül, hogy az elő-adást terített asztalok mellett élvezte a közönség, mely egészen nagy városias színezetet adott az előadásnak és teljes fesztelenséggel élvezhette a közönség az elő-adást.

Az előadás után pedig programmon kívül táncz volt és tartott fesztelen jó kedvvel hajnalig. Sokak óhaj-tása pedig, hogy bárcsak megismételnék az előadást. Most pedig álljon itt a műsor:

I. rész. Tréfás egyveleg, szerző: Rák János, előadta: a vegyes dalkör. A haragos feleség, írta: Peterdy S., előadta: Bernhard Vilma és Jávorszky József. Ének duett, előadta: Botos Czieza és Hinterauer Ella. Füttykaplé, szerző: Rák János, előadta: Hinterauer Károly.

II. rész: Operett dalok, előadta: Susnek Anna. Egy székelly asz-szony a fia lakodalman, monolog, előadta: Mártonné Janka. Csárda jelenet, népdalokkal és táncozal. Személyek: Betyár: Gitta Béla, Parasztleány, Stibor Stefke. Czigányok. Tiz leány, vig operett részlet, zenéjét szerző: Suppé Ferencz (Karmester: Rák János). Személyek: Apa Hinterauer Károly. Leányai: Botos Czieza, Bernhard Vilma, Várady Jolán, Hinterauer Ella, Védli Irma, Vermesi Róza, Filla Gizella, Susnek Anna, Várady Erzsé, Benrád Olga.

III. rész. Valami hibája van, vigjáték egy felvonásban, írta: Gon-dinet, fordította: Gabányi Árpád. Személyek: De Lussán Andre orvos: Jávorszky József, Cecile neje: Roska Jozefin, Balancourt ma-gánzó: Bernhard Arnold, Nanette szobalány: Kodra Ilonka.

Kuplék a marosujvári életből, előadta: Gitta Béla, Hinterauer Károly és Szabó István közreműködésével: a szerződöttetett chinai udvari dalárda. Kuruczdalegyveleg, szerző: Rák János, előadta: a vegyes dalkör.

Vegyes hírek.

— **Személyi hir.** Székely János, a Bethlen-kollégium tornatanára, ki a helgolandi fürdő használatá után a Tatrába ment üdülni, haza érkezett.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter a nagyenyedi pénzügyigazgatósághoz Bord a Janost pénzügyi fogal-mazóvá nevezte ki.

— **Tanári áthelyezés.** Czimbalmos József, a gyulafehérvári róm. kath. főgimnázium rendes tanár, ugyanolyan minőségben Marosvásárhelyre helyezte-tett át.

— **Eljegyzés.** Ruckauf Károly gyulafehérvári cs. és kir. utasz-százados eljegyezte Dahinten Mi-czikét, Dahinten Gusztáv szászsebesi börgyáros leányát.

— **A bukaresti magyar dalárda Nagyenyeden.** F. hó 24-én delután érkezett Nagyenyedre a bu-karesti, 24 tagból álló magyar dalárda, mely Kertész József bukaresti ref. tanító vezetése alatt utnak indult, hogy az erdélyi magyarság előtt bizonyítást tegyen arról, hogy idegen országban is megőrizte magyar haza-szeretétét, nemzeti és faji ragaszkodását, s jött, hogy újabb erőt merítsen abból a forrásból, a honnan meri-tettek századokou keresztül a szabadság- és a hazasze-retet annyi névtelen hősei, kiket végzetük elszóított az anyaföldről. A vasuti állomáson az iparos-önképzőkör dalárdaja fogadta őket, a „Székely-Társaság“ nevében pedig Sándor Ignác üdvözölte a dalárdát lelkes és meleg szavakkal. Hosszu kocsisoron vonultak be az ős-magyar város falai közé. Keden este a sétatéri helyi-ségben hangversenyt rendeztek szép számú közönség előtt, s szép magyar dalaikkal, a hazafias kurucz nóták és melabus alföldi dalok egyvelegével kellemes estét sze-reztek a közönségnek, mely minden egyes éneküket zúgó tapssal jutalmazta. Az estély anyagilag is, erköl-csileg is szép sikerű volt. A hangverseny után tánczra perdült a fiatalság, s a késő éjféli órákig derült jó kedvvel mulattott. A vendég dalkör még ugyanezen éjjel tovább utazott Marosujvárra. Hisszük, hogy körutjukat mindenütt meleg érdeklődés és siker fogja koronázni.

— **Eskütvők.** Dr. Adorján Sámuel gyulafehérvári ügyvéd nőül vette Guardazon Margitot, Guardazon József nyug. kir. törvényszéki bíró leányát. — Weinberger Mór f. hó 23-án esküdött örök hűséget Kappel Reginának, Gyulafehérvárott.

— **Iskolaszék.** A városi iskolaszék f. hó 22-én Nagy Lajos tanár elnöke alatt ülést tartott, melyen a következő határozatok hoztak: 1. A beiratások a városi elemi leányiskolában szeptember 7—9 napjain, a községi óvodában szept. 1-én kezdődőleg fognak tar-tatni. 2. Iskola megnyitás a beiratást követő vasárnap lesz. 3. Az óvodát az új óvónő megválasztásáig Groh-man Károly nyug. óvó fogja vezetni. A foglalkozás az óvodában szept. 1-én, a tanítás az elemi és tanonc-iskolában szept. 10-én kezdődik. 4. Az iparos-tanonciskolák igazgatójúl Kövér János el. igazgató, tanítókul Bihari Béla, Bihari István, Texe János, Elekes Viktor, Czeglédi Ferencz, Kisgyörgy János, Révai Mik-lós, Székely Béla, Lakatos Albert tanítók ajánlottak. 5. A kereskedő tanonc-iskolához Jancsó Sándor és Balogh Ferencz eddigi tanítók hozattak javaslatba. 6. Groh-mann Károly óvóbácsinak nyudijaztatása alkalmával hosszas és buzgó működéséért köszönet szavaztatik. 7. A választandó óvónő illetményeül évi 600 korona fize-tés, 50 kor. ötéves pótlék, két szobából s mellék-helyiségekből álló lakás, 64 kor. értékű tűzifa ajánl-tatik.

— **Dementi.** A „Magyarország“ cz. napilap f. hó 25-iki számában olvastuk, hogy a nagyenyedi fegyhá-ból két fegyenc megszökött; de csak Obrászáig fut-hattak, mert itt a csendörök jutólérték őket s miután nem akartak megállni, mind a kettőt agyonlőtték. A leghitelesebb forrásból vett információ alapján közöl-hetjük, hogy az egész hírből egy szó sem igaz.

— **A sipládások** ismét nagyon szerepelnek váro-sunkban. Emlékszünk rá, hogy néhány év előtt képviselő-testületi határozat hozott az illetén szereplések kor-látozása végett. Annyit azonban, ha ez a határozat nem is megy teljesedésbe, mindenesetre kérünk, hogy muzsikáltassa meg a rendőrség őket a konzesszió előtt privátim; s csak annak adjon engedélyt, a ki kellemes zenejével gyógyítani tudja az emberiség zak-lattott idegeit s nem teszi rossz szerszámmá még be-tegebbé.

— **Beiratkozás.** A nagyenyedi áll. polgári leány-iskolában és a vele egybekacsolt női kézimunka-tau-folyamon az 1903/4. tanévre vonatkozó beiratások folyó évi szeptember hó 1, 2, 3-án d. e. 9—12, d. u. 3—5 óráig eszközöltetnek a javító és magánvizsgák 3-án és 4-én, a felvételi vizsgák 5-én lesznek. Azon növendékek, kik a polgári iskolába ez alkalommal először iratkoznak be, a beírás-hoz szüloik vagy helyetteseik kíséretében tartoznak jönni s keresztleveleiket, iskolai, továbbá ol-tási illetve újraoltási bizonyítványait magukkal hozni. A tandíj elengedéseért a kérvények Alsófehérvármegye

kir. tanfelügyelőjéhez czimzendők és a beírás alkalmá-val iskolai és szegénységi bizonyítványokkal felszerelve az isk. igazgatóságnál nyujtandók be. Az elemi iskola V. VI. osztályából a polg. isk. II, III. osztályába csak felvételi, illetve tantervkülönbözeti vizsga alapján lep-het a tanuló. Tan- és összes beiratási díjak 10 k. 50 f.

— **Czigányaink itthon.** Káló Géza kedvelt czi-gányprimás, mint értesülünk, zenekarával kedden vissza érkezett városunkba málnási kirándulásáról, hol a fürdő idejnt töltötte s a honnan az ott időző vendégek fájó szívvel látták távozni a hovatovább nagyobb közked-veltségnek örvendő zenekart.

— **Véletlen baleset.** Folyó hó 25-én reggel 6—7 óra közt nagy csődület volt városunk piaczan A cső-dület előzményeképpen a következőket tudtuk meg: Papp Ferenczné, tejárus asszony, férje revolverét magához vette, hogy golyókat vegyen s a töröküzat pusztító madarakat ijessze. A boltba menet kezében tar-totta a revolvert s egy gombási asszonyt, kivel szóba állott a lábán revolverlövessel véletlenül megsebzett. A megsebzett asszonyt első segélyben dr. Winkler Albert városi főorvos részeltette; a golyó még nem lehetett eltávolítani. Papp Ferencznét kihallgatták. A szándékosságuk semmi bizonyítéka sincs.

— **Nagy tűz Budapesten.** F. hó 24-én rémes tüzeset volt Budapesten. A Párisi Nagy Áruház kere-pesi uti palotája gyuladt ki esti 8 órakor. A láng ro-hamosan terjedt emeletről emeletre, ugy, hogy a lakók sem igen tudtak menekülni. Ferfiak, nők és gyerme-kek az emeleti ablakokból ugráltak a kifeszített pony-vákra. Tizenhárom haláleset és husz sebesülés van ed-dig konstatalva. A király meglátogatta a sebesülteket, kiket a közeli Rókus-kórházban ápolnak.

— **Iskolai értesítés.** Ezen czim alatt részletes jelentést tettünk a zala-tnai polg. leányiskolá-ról, melyet, nagy sajnálatunkra, egész terjedelmében nem közölhetünk. Az érdekes és különösen szülőkre fontos Értesítésből kivesszük a következő adatokat. Az 1903/4 isk. évre a beiratások szept. 1—3 napjain történnék; 4-én magánvizsgálatok, 5-én megnyitás, 7-én első elő-adás. Az első évre csak 16 évet betöltött növendék vétetik fel, a ki a negyedik elemi osztályt kielégítő sikerrel végezte. A beiratáshoz ezen az elemi isk. bi-zonyítványon kívül keresztlevel és oltási bizonyítvány is szükséges. Egész évi tandíj 8 kor., beiratási díj 1 kor., értesítő díj 1 kor., könyvtári díj 1 kor., tanítói nyugdíj-járulék: 30 fillér. A jónévű intézetet ajánljuk a szülők figyelmébe.

— **Közvetítés és cselédszerzés.** Nagyenyed vá-ro tanácsa közhirre teszi, hogy a képviselő-testület 1903 évi június hó 22 én tartott ülésében 43. jkv. szám alatt a foglalkozást közvetítő és cselédszerző üzletéről új szabályrendelet alkottatott, mely szabályrendelet a főjegyző hivatalos helyiségeben a hivatalos órák alatt közszemlére ki van téve s ott megtekinthető.

— **Nyilvános nyugtázás.** A marosujvári egyház jöhrnevű nyári mulatságát ez évben augusztus 15-én tartotta meg. A mulatság fényét gr. Mikes Kelemen s neje gr. Beldi Emma Ó méltósága védnökön meg-eleensükkel emelték. Nagy és intelligens közönség vett részt a mulatságon. A tiszta jövedelem: 212 kor., mely a templomépítés adósság törlesztésére fordittatik. Felülfizetéseikkel a szép eredményhez hozzájárultak: Váradi Elek 2, Bójtke Kálmán 2, Bellovári György 1, Szóts Albert 3, Dozsa Emma 5, Fritz Pal 5, Gal János 2, Kurta Károly 2, Bernhárd Arnold 5, Felix Károly 5, dr. Jancsó Ödön 3, Jancsó Lajos 5, R. Viski Béla 1, Kmen Dániel 1, Gal István 2, gr. Mikes Kelemen 38, gr. Bethlen Sándor 20, Vékay József 6, Fischer Izák 1, Jónás Izidor 1, Ciccimarra 8, Heinzel Sándor 5, Ló-rinczi Ignác 4, Boér György 1, Borbély János 2, Szé-kely György 2, Ott Antal 2. Márton Károly 2, Póricz Vilmos 2, Nagy Elemér 2, Csiki Sándor 2 koronát. Összesen 142 korona. Fogadják a nemes szívű felül-fizetők, egyházam köszönetét, az én halámat és Isten áldását. Marosujvár, 1903. aug. 20. Jancsó Lajos esperes.

— **Növendék-rendszer a posta- és táviró-tisz-tek kiképzésére.** Posta- és távirósegéd-tisztek kikép-zésére 1903. évi október hó 1-től a növendék-(eleve)-rendszer lép életbe. 1. Növendékül fölvetetik azon ifju, a ki: a) a középiskola legalább IV-ik vagy ezzel egyen-rangu más iskola megfelelő osztályát hazai tanintézet-ben sikerrel végezte; b) 14 évesnél nem fiatalabb s 16 évesnél nem idősebb; az iskola bevégezése es növendé-kül felvétele között azonban legfeljebb egy évi meg-szakítás lehet, mely esetben hitelesen igazolni kell, hogy ezen egy év alatt az illető hol tartózkodott es mivel foglalkozott; c) magyar állampolgár; d) a magyar nyel-vet, ha pedig horvát-szlavonországi illetőségű, a horvát nyelvet szóban és írásban bírja; e) feldthetetlen maga-viseletű; f) ép és egészséges. Ezen feltételeket iskolai, születési, erkölcsi és közhatalosi orvos által kijállított bizonyítványokkal kell igazolni. A fölvetelért sajátke-züleg irt, ivenként egy koronás pénzügyi belyeggel el-látott és a fennebb elősorolt feltételeket igazoló okmá-

nyokkal felszerelt kérvénnyel évenként mindig augusztus hó végeig lehet folyamodni. A kérvény az illető posta- és távirtdaigazgatósághoz címezve, azon postatávirtdaivatalnál nyújtandó be, hová folyamodó növénydekül fölvételeit óhajtja. A folyamodványokra a szülőknek, illetve árváknál a gyámnak bejegyző nyilatkozata is reá vezetendő. Az 1903. évben mindegyik postatávirtdaigazgatóság 15 növénydeküvel lehet föl.

— **Katonai bevásárlások.** 689. sz. Hirdetmény.

1. A gyulafehérvári cs. és kir. katonai elemezési raktár a varban 1903. évi szeptember és október havában 200—200 métermázsza rozst és 100—100 métermázsza zabot vásárol földbirtokosoktól és azok szövetezeteitől. 2. A 689. számú és Gyulafehérvárt augusztus hó 4-én keltezett részletesebb hirdetmény határozmányai ezen vásárlásnál teljes ervényvel bírnak. 3. Gabona az előirt minőségben 1903. évi szeptember hó 1-től kezdve tetzés szerinti mennyiségben ajánlható. 4. Részletes szóbeli utasításokat a gabona minőségéről és az átvételi módozatokról az elemezési raktár hétköznapokon a hivatalos órák alatt (délelőtti 8—12 óráig) bárkinek szívesen ad. Gyulafehérvárt 1903. évi augusztus hó 4-én. A gyulafehérvári cs. és kir. katonai elemezési raktártól.

— **A „Zenélő Magyarország”** idei X. évfolyam 16 dik füzete jelent ma meg s a következő érdekes és divatos zeneujdonságokat hozza előfizetőinek: I. Szentirmai Elemér „Szervus babám galambom” vig dalt. II. Bihari János „Bercsenyi Miklós nótája” magyar ábránd II. Rákóczi korából. Schubert Ferenccz „Elhervadt virágok. Trockne Blumen” műdal. A legkedveltebb zongora zenemű ujdonságokat hozza a minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zenemű folyó-

irat, úgy hogy előfizetői az érdemesebb zeneműujdonságot a mi az év leforgása alatt megjelenik havonta kétszer mindenkor 12 oldal tartalmán kapják. Előfizethetni a most folyó III. évfolyadra is a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körut 22/24, honnan érdeklődőknek mutatvány füzetet 60 fillér beküldése ellenében bérmentve küldene.

— **A csucs-koppándi** ref. egyház elöljárósága a Harang-alap javára f. hó 29-en batus tánczvigalmat rendez

Szerkesztői üzenet.

Marosujvár. Köszönjük szives tudósítását. Már egy referáda szedve volt, mikor levele érkezett; azért, sajnálatunkra, nem használhatuk fel Szívességét másorra is kérjük.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

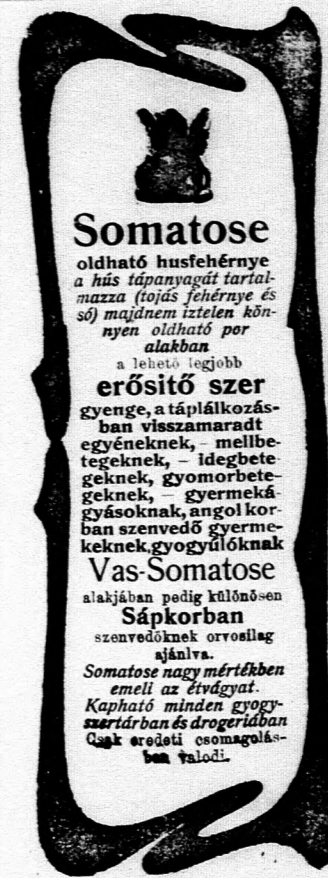
Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár P-t.

Alaptőke: 300.000 korona.

Tartalékalap: 100.000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra. Előnyös kölcsönt nyújt váltóra és betáblázásra.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

Somatose

oldható húsfehérnye a hús tápanyagait tartalmazza (tojás fehérnye és só) majdnem izetlen könnyen oldható por alakban

a lehető legjobb

erősítő szer

gyenge, a táplálkozásban visszamaradt egyéneknek, mellbetegeknek, idegbetegeknek, gyomorbetegeknek, gyermekgyásosoknak, angolokban szenvedő gyermekeknek gyógyulónak

Vas-Somatose

alakjában pedig különösen Sápokban szenvedőknek orvoslásánál

Somatose nagy mértékben emeli az érvényet.

Kapható minden gyógyszerárúban és drogeriában. Csak eredeti csomagolásban valódi.

178 35—53

Hirdetéseket

felvesz lapunk kiadóhivatala.

VAJNA MIKLÓS

SZÉKELYHIDY JÁNOS utóda

uri és női divatáruháza Nagyenyeden.

Van szerencsém a nagyrabecsült hölgyközönség szives figyelmét felhívni, hogy az összes nyári ujdonságok tulhalmozott raktár miatt mélyen leszállított árban lesznek elárusítva.

A már beállott fürdőidényre ajánlom nagy választéku kész uszóruhákat, valamint sapkákat és masszírozó keztyüket. Elutazások alkalmával minden kivitelű fa- és bőr-bőröndök.

Oriási választék uri sport-ingekben sapkában és övökben.

Nagyenyedi harisnyagyár egyedüli képviselője. Állandó nagy raktár férfi, női és gyermek harisnyákban Harisnya kötés és fejelés elvállaltatik.

Menyasszonyi kelengye 600 koronától 10000 koronáig.

Enyedi és Margit vászon egyedüli raktára. Világhírű női és férfi pécsi kesztyű, Pelikán és Gyukits férfi kalap gyárosok kizárólagos raktára.

Állandó nagy raktár szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítőkből, valamint damast asztalneműekben és zsebkendőkből.

VAJNA MIKLÓS.

FOGAK

szájpadlás nélkül és anélkül, hogy a gyökerek eltávolítottatnának 3 koronától. Az általam készített és **Párizsban első díjat nyert** fogsorokat mindenki azonnal megszokja, beszédzavarokat nem okoz és kitűnően rág vele. Régi fogsorok átalakítottak.

Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek.

Fogorvosi intézet:

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 50. szám I. em.

Royal-szállóval szemben.

Fogorvos: **LÖFLER EMIL.**

Foghuzás érzéstelenítve.

Tartós plombák.

Rendel: d. e. 10—12 és d. u. 3—7-ig

Vasár- és ünneppnapokon is.

Mérsékelt árak. Részletfizetésre is. 224 21—30

Fogtechnikai vezető:

GROSSMANN S.

a párizsi fogorvosi akadémia kiállításán a keresztel díszített aranyéremmel kitüntetve. Fogad reggel 8-tól este 8-ig.

Számos elismerés és bizalom nyilatkozat

igazolja azt, hogy

TÁNGEL JOZSEF

női, férfi és gyermek divatáru üzletében
NAGYENYEDEN

a legszolidabb szabott árak mellett
csakis mindig
a legjobb minőségű árak lesznek kiszolgálva.

Zacherlin

Kitűnően használ, mint eddig el nem ért „Rovarpusztító“.

Azonban csak üvegben vásároljuk.

<p>Nagyenyed. Bisztricsány Lajos, Cirner J. József, Fenichel Jakab, Fesztinger A. Dávid, ifj. Lázár Károly, Winkler János.</p>	<p>Abrudbánya. Molnár Árpád, Skalaugya József.</p> <p>Balászfalva. Schiessl Karoly, Schuller Lajos,</p>	<p>Sinberger Salamon, „Causum“ Kereskedelmi r. t.</p> <p>Gyulafehérvár. Fingerhut Jakab, Frohlich Gyula, Jakabfy Albert,</p>	<p>ifj. Misselbacher J. B. Petri J. W. Schlesinger Testvérek.</p> <p>Márosujvár. Filla Ede, Virág Tamás. 277 3-18</p>
---	---	---	--

NAGYENYEDI KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRÁRUGYAR RÉSZV. TÁRS.

NAGYENYED.

KÖNYVDAI MŰINTÉZET.
PORKAPSZULAGYAR.
DOBOZÁRUGYAR.

DOBOZÁRUT (CARTONNAGE)
u. m. közönséges és hajlított dobozokat stb.

Mindenemü műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képesárjegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, megbírókat, mindenemü kereskedelmi nyomtatványokat, könyvnyomdai és könyomdai kivitelben Továbbá postacsomag és üveg-czimkéket, pecsétegyeket, ragjelzőkeket, porkapszulaikat, papiracsokokat, kötőzopapírokat és mindenemü gyógyszerész nyomtatványokat könyv- és könyomdai vagy dombornyomásban szép és olcsó kivitelben.

MAGYAR KERESKEDELMI IRODA
(tulajdonos: BOTH DEZSŐ)

Eszközöl: mindenemü üzletek gyarak ipartelepek, földbirtokok, házak eladását és vevését ugy Budapesten, mint bárhol Magyarországon, valamint kölcsönöket földbirtokra, házakra és személyhitelt váltókra.

Megbízható szolid vállalat.

Iroda: Budapest, VI., Vörösmarty-utca 25/a.

Törlesztéses kölcsön

igénybevételével szabadítsa meg magát a súlyos természetű kölcsönöktől. Ez oknál fogva jóakarólag ajánljuk, hogy a jelenlegi gabonaárakkal arányban álló **olcsó** s e helyi viszonyok figyelembevételével megállapított **érték** ^{3/4}-éig engedélyezni szokott kölcsönnyerés céljából a birtokaira vonatkozó telekkönyvi kivonatait és kataszteri birtokiv-másolatát hozzánk sürgősen beküldje. Ez esetben kölcsönét **rövid időn belül** szabadon választható időtartamra szavaztatjuk meg, ugymint: 10 évtől 70 évi időtartamra 4-5%-os félévenkénti törlesztésre, melyben már a tőke és kamat törlesztés bent foglaltatik.

A kölcsönök előzetes félévi felmondás után visszafizethetők, de az intézet részéről fel nem mondhatók.

Irevelre válaszbélyeg melléklendő.
225 21-30

A gyulafehérvári róm. kath. főgimnáziumban használandó

TANKÖNYVEK

az 1903-4 tanévre, valamint előírás szerinti füzetek, író- és rajzeszközök

kaphatók

SCHÄSER FERENCZ
könyv- és papirkereskedésében

Gyulafehérvárt, Vár-utca (Hungária száll. szemben.)
280 1-4

Nem lesz több ilyen ritka alkalom az életben, hogy csak 2 forint 96 krajczárért a következő pompás aranyüjtemény megszerezhető:

12 darab csak 2 frt 96 kr.

1 nikkell horgony-rem.-zsebóra, pontosan jár, 3 évi jótállással; 1 valódi goldin vagy nikkell páncél-lánc; 3 drb valódi goldin gyűrű legújabb fagon, simlii brilliantokkal; 2 legfin goldin nyakkendő; 2 valódi goldin ujdívatu fülérfüggő; 1 tok a horgony-órához; 1 párisi módszerű goldin mellti; 1 goldin vagy nikkell független lánczhoz. — Nem tetsző kieserlítettik, vagy a pénz visszastérítettik, tehát rizikó kizárva. Más hasonló hirdetés utánzat.

Mindezen pompás ékszer a horgony-rem. órával együtt csak 2 frt 96 krba kerül.

Kapható készpénzfizetés v. utánvét mellett

KAPPELLNER & HOLZER
óra- és aranyemük en gros gyári raktárában
Krakau, Dietelsgasse 68. (Oesterreich)
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

70 33-52

Bálint János szövőgyáros
Nagyenyeden.

A hazai ipart pártoló nagyérdemü közönségnek becses figyelmébe ajánlja, az általa ezen városban már 15 éven át gyártott több **bel- és külföldi kiállításon kitüntetett** s mindenki által előnyösen ismert áruit és pedig:

Női és férfi mosó ruhaszövetek, szoknyák, kötények, függönyök, ágy- és asztalterítők, nyári paplanok nagyok és kicsinyek, ágyneműekhez és ruhákhoz díszítő betétek, fehér és színes kamuka abroszok, asztalkendő, asztalfutók, asztalközepek, tálczakendők és törölközők.

Kamuka asztalneműek és törölközőknek megrendelés szerinti szövését is elvállalja s azokhoz beverőnek a házi fonalat elfogadja.

196 29-29